Lietas Nr. C28348515
Lietas arhīva Nr. C-1159-16/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 18.oktobrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese A.Buliņa
ar sekretāri V.Mežanci
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2015.gada 14.septembrī /pers. A/ (turpmāk - prasītāja) Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā cēla maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

[1.1] Prasībā norādīts, ka prasītāja un atbildētājs ir vecāki nepilngadīgajam /pers. C/, kas dzimis 2003.gada 1.septembrī (turpmāk- bērns).

Prasītāja nodrošina bērna audzināšanu un ikdienas aprūpi, savukārt, atbildētājs nepilda savu pienākumu uzturēt bērnu, kā arī neinteresējas par bērna attīstību un dzīvi.

[1.2] Prasība pamatota ar Civillikuma 179.panta pirmo un piekto daļu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu, 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu.

[1.3] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valstī noteiktā minimālā apmērā līdz brīdim, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt.

[2] Atbildētājs tiesai rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

[3] Uz tiesas sēdi prasītāja ieradusies nebija. Tiesā 2016.gada 12.oktobrī saņemts prasītājas iesniegums ar lūgumu izskatīt lietu prasītājas prombūtnē.

[4] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi viņam paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56^2.panta pirmās un $2.^2$ daļas noteikumiem, proti, nosūtot prasības pieteikumu un tiesas pavēsti ar lūgumu izsniegt atbildētājam pēc tā pēdējās zināmās dzīvesvietas adreses, kā to paredz Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 13.novembra regulā (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs. Tiesā 2016.gada 25.augustā saņemts Vācijas kompetentās iestādes paziņojums par dokumentu izsniegšanas neiespējamību, kurā norādīts, ka adrese nav zināma (*lietas 179.-182.lapa*).

Vienlaicīgi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta pirmās daļas noteikumiem atbildētājs uz tiesas sēdi aicināts ar sludinājumu laikrakstā „Latvijas Vēstnesis", kas publicēts 2016.gada 31.maijā laikraksta laidienā Nr.104.

Šādos apstākļos tiesa uzskata, ka ir izmantoti visi Civilprocesa likumā noteiktie paziņošanas veidi, līdz ar to uzskatāms, ka atbildētājam par tiesas sēdi ir paziņots likumā noteiktā kārtībā.

Izvērtējot, vai iespējams lietu izskatīt pēc būtības bez prasītājas un atbildētāja klātbūtnes, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta ceturtās daļas, 156.panta pirmās daļas, 209. un 210.panta nosacījumiem atzīst, ka lietu iespējams skatīt bez prasītājas un atbildētāja klātbūtnes, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

M o t ī v u d a ļ a

[5] Iepazīstoties un pārbaudot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma turpmāk norādītu apsvērumu dēļ.

[6] Ar lietas materiāliem pievienoto Vācijas Federatīvās Republikas Berzenbrikas dzimtsarakstu nodaļas 2007.gada 19.aprīlī izsniegto dzimšanas apliecību /numurs/ apstiprināts, ka atbildētājs un prasītāja ir vecāki nepilngadīgajam /pers. C/, kas dzimis 2003.gada 1.septembrī (*lietas 8.-9.lapa ar tulkojumu lietas 10.-11.lapā*).

No lietas materiāliem pievienotā dokumenta par paternitātes atzīšanu redzams, ka atbildētājs /pers. B/ 2006.gada 27.decembrī atzinis bērna /pers. C/, dzimuša 2003.gada 1.septembrī, paternitāti (*lietas 13.lapa ar tulkojumu lietas 14.lapā*).

[6.1] Tiesa konstatē, ka prasības pieteikuma iesniedzēja /pers. A/ (dzimusi-/uzvārds/), personas kods /personas kods/, un dzimšanas apliecībā norādītā /pers. A/, dzimusi 09.12.1979, ir viena un tā pati persona (*lietas 14., 140.lapa*).

Šādos apstākļos tiesa konstatē tiesisko pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no atbildētāja par labu prasītājai.

[7] Lietā nav strīda par to, ka nepilngadīgā /pers. C/ ikdienas aprūpi un uzraudzību realizē bērna māte – prasītāja /pers. A/, bet nepilngadīgā /pers. C/ tēvam atbildētājam /pers. B/ ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāsniedz uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai. Šādus iebildumus atbildētājs nav izteicis.

[8] Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina viņa pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

[8.1] No augstāk minētam tiesību normām nepārprotami secināms, ka jebkurā gadījumā bērna intereses prevalē par vecāku interesēm un abiem vecākiem ir pienākums nodrošināt savu bērnu ar pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt bērna fiziskās un intelektuālās spējās. Pie tam šādi pienākumi vecākiem būtu jārealizē pret katru savu bērnu vienādi, neatkarīgi no tā vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai atsevišķi.

[9] Uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērna nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļa apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses. Likumdevējs nav ierobežojis nosakāmo uzturlīdzekļu apjomu, izņemot minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka 2.punkts noteic, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra ir 370 *euro* mēnesī, tādejādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecuma sastāda 92,50 *euro* ik mēnesi, bet virs 7 gadu vecuma 111,00 *euro* ik mēnesi.

[10] Tiesa konstatē, ka prasītāja prasības pieteikumā ir norādījusi, ka vēlas piedzīt no atbildētāja bērna uzturam uzturlīdzekļus valstī noteiktā minimālā apmērā, kas, ņemot vērā bērna vecumu un valstī noteikto minimālo algu, šobrīd ir 111,00 *euro*.

Tā kā uzturlīdzekļus lūgts piedzīt valstī noteiktajā minimālajā apmērā, tiesa uzskata, ka nav izvērtējams pušu mantiskais stāvoklis, jo minimālie uzturlīdzekļi ir maksājami neatkarīgi no vecāku mantas stāvokļa. Tiesa uzskata, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantas un veselības stāvokļa, ir pienākums ik mēnesi nodrošināt savam bērnam uzturlīdzekļus vismaz Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Šādos apstākļos, ņemot vērā valstī noteikto uzturlīdzekļu apmēru konkrētā laika periodā, no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami uzturlīdzekļi: no 2015.gada 14.septembra līdz 2015.gada 31.decembrim 108,00 *euro* mēnesī, bet no 2016.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai 111,00 *euro* mēnesī, bet ne mazāk par valstī noteikto minimālo apmēru saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

[10.1] Tiesa, saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērnam Ministru kabineta noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, to apmēru nosakot procentuālā attiecībā. Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

[11] Ievērojot Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 20.novembra sprieduma lietā SKC-2885/2015 paustās atziņas, uzturlīdzekļi bērna labā no atbildētāja piedzenami līdz laikam, kamēr bērns sasniedz pilngadību. Ja pēc pilngadības sasniegšanas bērns vēlas turpināt saņemt uzturlīdzekļus, viņš ir tiesīgs celt tiesā attiecīgu prasību par uzturlīdzekļu piedziņu viņa labā.

[12] Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC -556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Lai arī prasītāja prasības pieteikumā nav norādījusi termiņu no kura būtu piedzenami uzturlīdzekļi, tiesa uzskata, ka nav pamats atkāpties no minētās atziņas un ievērojot bērna intereses uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas brīža, t.i., 2015.gada 14.septembra, sprieduma izpildē ieskaitot tās summas, kādas atbildētājs samaksājis bērna uzturam kopš 2015.gada 14.septembra.

[13] Tiesa uzskata, ka pārtraucama periodisko maksājumu piedziņu par turpmāko laika periodu pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 16.jūnija lēmuma lietā Nr.C28348515.

[14] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvots uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta pamata, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājamu kopsumma par vienu gadu. Maksājumu kopsumma par vienu gadu konkrētajā lietā ir 1320 *euro* (108,00 *euro* x 4 mēneši + 111,00 *euro* x 8 mēneši).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta (a) apakšpunktu valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro* maksājama - 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*. Tādējādi no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 198,00 *euro* (15% no 1320).

Tiesa izskaidro, ja persona sava mantiskā stāvokļa dēļ tiesas noteikto valsts nodevu nevar nomaksāt likumā noteiktajā termiņā, tad tā saskaņā ar Civilprocesa likuma 206.panta pirmo daļu var pieteikt tiesā lūgumu pieņemt lēmumu par sprieduma izpildīšanas atlikšanu vai sadalīšanu termiņos, kā arī par tā izpildes veida un kārtības grozīšanu.

[14.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas saistīti ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu: 16,86 *euro* apmērā (*lietas 2.lapa*), 128,67 *euro* apmērā *(lietas 62. lapa),* 8,95 *euro* apmērā *(lietas 114.lapa),* 40,03 *euro* apmērā *(lietas 166.lapa),* kopā 194,51 *euro.*

[15] Ņemot vērā, ka atbildētāja dzīves vieta nav Latvijas Republikā, kā arī ievērojot tiesiskās sadarbības dokumentu nosūtīšanā procesuālos termiņus, tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.pantu spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz augstāk minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 189.-195., 204.[1], 205.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, dzimis 10.10.1966., dzimis Tasovā, vācietis, pēdējā zināmā dzīvesvietas adrese/adrese/, /pers. A/, /personas kods/, labā uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam: no 2015.gada 14.septembra līdz 2015.gada 31.decembrim 108,00 *euro* (viens simts astoņi *euro* 00 centi) mēnesī, bet no 2016.gada 1.janvāra līdz bērna pilngadībai 111,00 *euro* (viens simts vienpadsmit *euro* 00 centi) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā noteikts Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Piedzenamo uzturlīdzekļu summā ieskaitāmi tie maksājumi kādus atbildētājs veicis kopš 2015.gada 14.septembra.

Ar 2016.gada 18.oktobri pārtraukt periodisko maksājumu piedziņu pēc Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2016.gada 16.jūnija lēmuma lietā Nr.C28348515.

Piedzīt no /pers. B/, dzimis 10.10.1966., dzimis Tasovā, vācietis, pēdējā zināmā dzīvesvietas adrese /adrese/, valsts ienākumos valsts nodevu 198,00 *euro* (viens simts deviņdesmit astoņi *euro* un 00 centi) apmērā.

Valsts nodeva jāmaksā:

Saņēmējs	Valsts kase
Reģistrācijas	Nr. 90000050138
Konta Nr.	LV55TREL1060190911200
Saņēmēja iestāde	Valsts kase
BIC kods	TRELLV22
Maksājuma mērķis	valsts nodeva civillietā Nr.C28353815.

Piedzīt no /pers. B/, dzimis 10.10.1966., dzimis Tasovā, vācietis, pēdējā zināmā dzīvesvietas adrese /adrese/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 194,51 *euro* (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 51 cents) apmērā.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi jāmaksā:

Saņēmējs	Tiesu administrācija
Reģistrācijas	Nr.90001672316
Konta Nr.	LV51TREL2190458019000
Saņēmēja iestāde	Valsts kase
BIC kods	TRELLV22

Maksājuma mērķis 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C28353815.

Valsts labā veiktā maksājuma apliecinošs dokumenta oriģināls nekavējoties iesniedzams tiesas kancelejā Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, 110.kabinetā.

Noteikt /pers. B/, dzimis 10.10.1966., dzimis Tasovā, vācietis, pēdējā zināmā dzīvesvietas adrese /adrese/, sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā. Atbildētājs spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese A.Buliņa